Toimeentulotuen soveltamisohjeet 2027

Aluehallitus 23.11.2026
7883/00.01.02.02/2026

Valmistelija Palvelualuepäällikkö Satu Auvinen puh. 044 3512302

Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuen avulla turvataan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätön toimeentulo.

Toimeentulotukitoiminnan yleinen johto, ohjaus ja kehittäminen kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.

Toimeentulotukitoiminnan toimeenpano jakautuu hyvinvointialueen ja Kansaneläkelaitoksen kesken siten, että Kansaneläkelaitoksen vastuulle kuuluu sosiaalihuoltolain 7 §:ssä tarkoitetun perustoimeentulotuen toimeenpano ja hyvinvointialueen vastuulle kuuluu 7 c §:ssä tarkoitetun täydentävän ja 8 §:ssä tarkoitetun ehkäisevän toimeentulotuen toimeenpano.

Toimeentulotuki perustuu toimeentulotuesta annettuun lakiin (1412/1997), asetukseen (66/1998) ja lakiin toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta (1023/2022), valtioneuvoston asetukseen toimeentulotuen tarpeellisen suuruisten asumismenojen määrästä (144/2024). sekä Sosiaali- ja terveysministeriön Toimeentulotukioppaiden (2007:11 ja 2013:4) ohjeisiin ja niihin myöhemmin tehtyihin muutoksiin.

Toimeentulotuki jakaantuu perustoimeentulotukeen (perusmenot), täydentävään toimeentulotukeen (erityismenot) ja ehkäisevään toimeentulotukeen. Täydentävä toimeentulotuki koostuu erityismenoista, joita ovat erikseen mainitut asumiseen liittyvät menot sekä henkilön tai perheen erityisistä tarpeista tai olosuhteista johtuvat, toimeentulon turvaamiseksi tai itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi tarpeellisiksi harkitut menot. Ehkäisevän toimeentulotuen tarkoituksena on edistää

henkilön ja perheen sosiaalista turvallisuutta ja omatoimista suoriutumista sekä ehkäistä syrjäytymistä ja pitkäaikaista riippuvuutta toimeentulotuesta.

Toimeentulotuen soveltamisohjeiden tarkoituksena on korostaa yhdenvertaisuusperiaatteen toteutumista. Ohjeet ovat tarkoitettu täydentämään ja tarkentamaan toimeentulotukilain säädöksiä. Ohjeita ei voi käyttää yksinomaisina päätöksen perusteina, vaan päätökset tulee aina perustella toimeentulotukilain asianmukaisilla lain kohdilla. Ohjeet ovat suuntaa antavia. Päätöksentekijä (viranhaltija) harkitsee aina ohjeiden soveltamisisen.

Soveltamisohje pohjaa lainsäädäntöön ja oikeuskäytännön ratkaisuihin. Soveltamisohjeessa määriteltyihin euromääriin ei ole tehty muutoksia v. 2026 ohjeeseen nähden. Toimeentulotuen soveltamisohje on käsitelty alueellisen toimeentulotuen neuvottelukunnassa 19.11.2026.

Toimeentulotuen soveltamisohjeet tarkistetaan kerran vuodessa tai tarpeen mukaan useamminkin. Uudet soveltamisohjeet tulevat voimaan 1.1.2027 alkaen.

Toimivalta Hallintosääntö 9.2 §

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus hyväksyy liitteenä olevan toimeentulotuen soveltamisohjeen vuodelle 2027.

Päätös:

Tiedoksi